

OFENTLIG UPPHANDLING ED, PL Alfred Streng

- Upphandlingsordlista

- **Anbudsgivare:**

Med anbudsgivare avses den eller de leverantörer som lämnar anbud i en upphandling

◆ **Anbudssökande:**

Med anbudssökande avses den eller de leverantörer som ansöker om att få lämna anbud vid selektivt eller förhandlat förfarande eller urvalsförfarande

- ◆ **Anbudsutvärdering:**

Anbudsutvärderingen är en bedömning av vilket anbud som ska antas

- ◆ **A-tjänster:**

A-tjänster är sådana tjänster som av tradition ansetts väl lämpade för gränsöverskridande handel.

◆ **Avtalsspärr:**

Med avtalsspärr avses den tidsfrist, efter det att den upphandlande myndigheten/enheten skickat ut upplysningar om tilldelningsbeslutet,
under vilken upphandlingen inte får avslutas genom att myndigheten/enheten tecknar kontrakt

◆ **Beskrivande dokument:**

Med beskrivande dokument avses en handling som beskriver den upphandlande myndighetens behov och krav i samband med genomförande av konkurrenspräglad dialog

◆ **B-tjänster:**

B-tjänster är sådana tjänster som av tradition ansetts mindre väl lämpade för gränsöverskridande handel.

◆ **Byggnadsentreprenadkontrakt:**

Med byggnadsentreprenadkontrakt avses, i upphandlingsrättslig mening, ett kontrakt som avser utförande eller både projektering och utförande av sådana arbeten som anges i forts...

Bilaga 1 till respektive upphandlingslag, eller som innebär att ett byggnadsverk färdigställs enligt krav som ställs upp av en upphandlande myndighet/enhet

◆ Byggnadsverk:

Med byggnadsverk avses det samlade resultatet av bygg- och anläggningsarbeten, om resultatet självständigt kan utgöra en teknisk eller ekonomisk funktion.

Något som utgör en beståndsdel i ett byggnadsverk, t.ex. ett fundament till en bro, är alltså i sig inget byggnadsverk.

◆ **Bör-krav:**

Med bör-krav avses krav som inte nödvändigtvis måste vara uppfyllda för att ett anbud ska kunna utvärderas.

Bör-kraven i kravspecifikationen anknyter normalt till utvärderingskriterierna,

dvs. hur väl ett anbud uppfyller bör-kraven
bedöms oftast inom ramen för
anbudsutvärderingen.

Bör-kraven kan avse både anbudsgivarna och
det som upphandlas.

◆ Direktupphandling

Med direktupphandling avses ett upphandlingsförfarande där den upphandlande enheten utan att publicera någon upphandlingsannons utser en eller flera leverantörer att delta i förfarandet och förhandlar om villkoren för kontraktet med dem.

◆ Elektronisk auktion

Med elektronisk auktion avses ett upphandlingsförfarande där man efter bedömningen av anbuden inleder en auktion med hjälp av särskilda datasystem.

-
- A vertical stack of books and a small electronic device on the left side of the slide. The books are of various colors (green, orange, red) and some have text like 'SUOMEN LAKI' and 'LAKI' visible. The electronic device at the top has a small screen showing a red and white logo.
- ◆ **1. Enkelhet:**
 - ◆ Upphandlingslagstiftningen bör bygga på bl.a. grundläggande principer.
 - ◆ För att säkerställa en väl fungerande konkurrens bör upphandlingslagstiftningen vara så enkel som möjligt att tillämpa. Samtidigt som det är viktigt att tillvarata de fördelar som en upphandling i konkurrens innebär

- ♦ är det också betydelsefullt att det i vissa fall, t.ex. vid låga värden på inköp av varor och tjänster, finns möjlighet till en viss flexibilitet för de upphandlande myndigheterna och enheterna.

- ◆ Det finns därför anledning att fortlöpande sträva efter att effektivisera och förenkla upphandlingsreglerna i syfte att uppnå en väl fungerande konkurrens och så långt som möjligt underlätta för offentliga inköpare och leverantörer att göra bra affärer.

◆ Förenklat förfarande

Med förenklat förfarande avses ett förfarande där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer ska lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

A vertical stack of books and a small electronic device on the left side of the slide. The books are of various colors (green, orange, red) and some have text like 'SUOMEN LAKI' and 'Oikeusministeriön julkaisuja'. The electronic device at the top has a small screen showing a red and white logo.

Den upphandlande enheten begär i regel in
anbud genom en annons i en elektronisk
databas,
som är allmänt tillgänglig,
eller genom annons i annan form som
möjliggör effektiv konkurrens
(t.ex. rikstäckande dagstidningar och
branschtidningar).

A vertical stack of books and a small electronic device on the left side of the slide. The top device is black with a red and yellow logo. Below it is a green book with 'SUOMEN LAKI' and a coat of arms. Further down is a yellow book, an orange book, and a dark red book. The background is a textured, light beige surface.

Under särskilda förutsättningar som anges i lagen får den upphandlande enheten utan föregående annonsering begära anbud från leverantörer genom att skicka en skrivelse.

◆ **Förfrågningsunderlag**

Förfrågningsunderlaget är det underlag för anbud som en upphandlande myndighet tillhandahåller en leverantör inför en upphandling.

Till förfrågningsunderlaget hör även de handlingar som kompletterar det.

-
- ◆ I ett förfrågningsunderlag ska den upphandlande myndigheten beskriva föremålet för upphandlingen, det vill säga vad som ska upphandlas, och vilka krav som den upphandlande myndigheten ställer på leverantören.

- ◆ Förfrågningsunderlaget ska även innehålla en beskrivning av hur utvärderingen av anbuderna ska gå till
- ◆ samt
- ◆ vilka andra villkor som kommer att gälla.

-
- ◆ Alla krav och villkor som den upphandlande myndigheten ställer upp måste vara förenliga med de grundläggande EU-rättsliga principerna om likabehandling och icke-diskriminering, proportionalitet, transparens och ömsesidigt erkännande.

- ◆ Det innebär bland annat att kraven måste vara rimliga och ha ett samband med det som ska upphandlas,
- ◆ att alla leverantörer ska ges lika förutsättningar och
- ◆ att den upphandlande myndigheten öppet publicerar upphandlingen och lämnar insyn.

- ◆ **Förhandlat förfarande:**
- ◆ Förhandlat förfarande är ett förfarande där den upphandlande myndigheten inbjuder utvalda leverantörer och förhandlar om kontraktsvillkoren med en eller flera av dem

- ◆ För upphandlingar över tröskelvärdena som görs enligt L om offentlig upphandling kan den upphandlande enheten fritt välja mellan ett öppet,
- ◆ ett selektivt eller
- ◆ ett förhandlat förfarande med föregående annonsering.

- ◆ Förhandlat förfarande utan föregående annonsering får användas endast i de fall som anges i lagen.
- ◆ Utöver dessa förfaranden kan den upphandlande enheten använda ett kvalificeringssystem

-
- ◆ **Förhandsinsyn**
 - ◆ Förhandsinsyn är en frivillig annons där den upphandlande myndigheten
 - ◆ eller enheten öppet tillkännager att den anser att den har rätt att upphandla ett kontrakt
 - ◆ utan föregående annonsering

- ◆ och därför inte tänker annonsera den aktuella upphandlingen.
- ◆ Något tillspetsat kan förhandsinsyn alltså beskrivas som en annons om avsikten att inte annonsera.
- ◆ Om förhandsinsyn tillämpas kan kontraktet inte förklaras ogiltigt

- ◆ **Förlängd avtalsspärr**
- ◆ Om en leverantör begär överprövning av en upphandling i förvaltningsrätten innan en gällande avtalsspärr har löpt ut,
- ◆ börjar en förlängd avtalsspärr att gälla automatiskt.

- ◆ Den förlängda avtalsspärren syftar till att möjliggöra en domstolsprövning av upphandlingar och innebär – på motsvarande sätt som avtalsspärren – ett förbud mot att ingå avtal.

- ◆ **Förnyad konkurrensutsättning**
- ◆ Om förnyad konkurrensutsättning används ska den upphandlande myndigheten
- ◆ 1. skriftligen samråda med de leverantörer som kan genomföra kontraktet (begränsat till de leverantörer som är parter i avtalet),

-
- ◆ 2. ge leverantörerna en tillräcklig tidsfrist för att komma in med skriftligt anbud för varje enskilt kontrakt,
 - ◆ 3. inte ta del av innehållet i mottagna skriftliga anbud innan svarstiden har löpt ut
 - ◆ och

- ◆ 4. tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier för den förnyade konkurrensutsättningen som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

◆ **Försörjningssektorerna:**

Dessa används som samlingsnamn på de Organisationer eller upphandlande enheter som till följd av att de bedriver viss verksamhet såsom vatten, energi, transporter och posttjänster, ska tillämpa bestämmelserna i upphandlingslagen, alternativt som ett samlingsnamn för dessa verksamheter

-
- ◆ **Government Procurement Agreement** (GPA) är ett avtal inom ramen för Världshandelsorganisationen WTO, vilket reglerar statliga myndigheters upphandling

◆ **Icke-diskrimineringsprincipen:**

En av de grundläggande EU-rättsliga principer som gäller för all upphandling och innebär ett förbud mot att diskriminera leverantörer på grund av deras nationalitet

◆ **Inköpscentral:**

Med inköpscentral avses en upphandlande myndighet som ingår ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för andra upphandlande myndigheter eller för upphandlande enheter,

- ◆ eller medverkar vid en upphandling i egenskap av ombud åt flera upphandlande myndigheter eller enheter.
- ◆ En upphandlande myndighet eller enhet ska få anskaffa byggentreprenader, varor eller tjänster med hjälp av en inköpscentral.

- ◆ **Klassiska sektorn:**
- ◆ Samlingsnamn på de organisationer eller upphandlande enheter som reglerar övriga upphandlingar, den så kallade klassiska sektorn.

-
- ◆ Inköpssamordning för andra statliga myndigheters räkning bör enligt Konkurrensverket endast få bedrivas av sådana statliga myndigheter som av regeringen fått ett uttryckligt bemyndigande att vara inköpscentral

- ◆ och statliga inköpscentraler bör – i syfte att värna mångfald och konkurrens – inte få samordna inköp för den kommunala sektorn och vice versa.

-
- ◆ **Koncession:**
 - ◆ Med koncession avses i upphandlingsrättsliga sammanhang ett kontrakt avseende byggentreprenader eller tjänster där ersättning för arbetet utgår i form av en rätt att utnyttja föremålet för upphandlingen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning

-
- ◆ **Konkurrenspräglad dialog**
 - ◆ Förfarandena får anses innebära ytterligare krav på att de upphandlande myndigheterna och enheterna har hög beställarkompetens.
 - ◆ Utformningen av en konkurrenspräglad dialog kan t.ex, oavsiktligen, medföra att konkurrensen helt eller delvis sätts ur spel mellan leverantörerna.

- ◆ **Leverantörskvalificering/urval**
- ◆ Innefattar en bedömning av leverantörernas tekniska förmåga och kapacitet samt ekonomiska ställning

- ◆ Det finns t.ex. risk för att inköparen ger en leverantör mer information än andra leverantörer om upphandlingens omfattning och inriktning.
- ◆ Risk finns också att leverantörer får tillgång till varandras idéer eller tekniska lösningar på ett sätt som undergräver förtroendet för den offentliga upphandlingen.

-
- ◆ **Likabehandlingsprincipen:**
 - ◆ En grundläggande princip för offentlig upphandling är den s.k. likabehandlingsprincipen,
 - ◆ som bär upp den centrala gemenskapsrätten.
 - ◆ Enligt denna princip, som är tillämplig på all upphandling såväl över som under tröskelvärdena,
 - ◆ forts...

- ◆ skall samtliga tänkbara leverantörer ges så lika förutsättningar som möjligt för att delta med anbud vid offentlig upphandling. Vissa leverantörer eller grupper av leverantörer får inte ensidigt gynnas.

-
- ◆ **Offentliggörande:**
 - ◆ För att säkerställa ett effektivt resursutnyttjande och förmånliga inköpsvillkor för upphandlande myndigheter och enheter krävs att alla leverantörer ges likartade förutsättningar vid tilldelning av offentliga kontrakt.
 - ◆ forts...

-
- ◆ **Principen om ömsesidigt erkännande** innebär att intyg och certifikat som har utfärdats av en medlemsstats behöriga myndigheter ska gälla också i övriga EU/EES-länder.
 - ◆

- ◆ **Projekttävling:**
- ◆ En tävling om arkitekttjänster eller andra tjänster, som syftar till att upphandlande myndighet/enhet erhåller en ritning eller projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag.

-
- ◆ **Proportionalitetsprincipen** innebär att kraven på leverantören och kraven i kravspecifikationen måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proportion till det som upphandlas.
 - ◆ Forts...

- ◆ **Påskyndat förfarande:**
- ◆ Upphandling med förkortade tidsfrister vid selektivt eller förhandlat förfarande med föregående annonsering som endast får användas vid tidsbrist.

- ◆ De krav som ställs ska vara både lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. Om det finns flera alternativ bör det alternativ väljas som är minst ingripande eller belastande för leverantörerna.

- ◆ **Ramavtal:**
- ◆ Ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt (avrop) under en given tidsperiod.

- ◆ **Selektivt förfarande:**
- ◆ Ett annonserat upphandlingsförfarande där alla leverantörer kan ansöka om att få delta, och den upphandlande myndigheten/enheten bjuder in vissa leverantörer som får lämna anbud. Förhandling får inte ske.

- ◆ **Skadestånd:**
- ◆ Ersättning till leverantörer som lidit skada på grund av att den upphandlande myndighet/enhet har brutit mot upphandlingsreglerna. Ansökan vid allmän domstol inom ett år från det att avtal har slutits eller att avtalet har förklarats ogiltigt genom ett avgörande som har vunnit laga kraft.

- ◆ **Skall-krav:**
- ◆ Krav vid upphandlingen som måste uppfyllas av anbudsgivaren för att ett kontrakt ska kunna tilldelas.

- ◆ **Snabb och effektiv rättslig prövning:**
 - ◆ För att säkerställa att de upphandlande myndigheterna och enheterna agerar affärsmässigt, konkurrensneutralt och inte tar ovidkommande hänsyn är det viktigt att leverantörer ges möjlighet att påkalla rättslig prövning av misstänkta överträdelser av upphandlingslagstiftningen.
- forts...

- ◆ Den rättsliga prövningen måste vara snabb, både för att undvika onödig fördröjning av upphandlingsprocessen och för att möjliggöra ingripanden på ett tidigt stadium i en upphandling då rättelse enklare kan åstadkommas till lägsta möjliga kostnad för inblandade parter. Forts...

-
- A vertical stack of legal books and a small electronic device on the left side of the slide. The top device is a small black electronic device with a red and white logo. Below it is a green book with the text 'SUOMEN LAKI' and a logo. Below that is a yellow book. At the bottom is a red book. A black pen is also visible.
- ◆ Den rättsliga prövningen bör också vara effektiv, såväl med avseende på rättssäkerheten i prövningsorganens handläggning och rättsskipning, som beträffande verkställbarheten av de beslut som fattas av prövningsorganen.

- ◆ **Standardformulär:**
- ◆ Formulär för annonsering i TED = EU:s databas för meddelande om upphandlingar (annonser) där värdet av upphandling överskrider tröskelvärdena. Förkortningen står för Tenders Electronic Daily.

-
- ◆ **Särskilda kontraktsvillkor:**
 - ◆ Ett skriftligt avtal med ekonomiska villkor som
 - ◆ 1. sluts mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer, 2. avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster, och 3. undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

- ◆ Dessa särskilda kontraktsvillkor kan gälla miljöhänsyn eller olika typer av sociala hänsyn, men även andra former av särskilda kontraktsvillkor kan förekomma.

- ◆ **Teckalkriterier:**
- ◆ Kontrollkriteriet och verksamhetskriteriet bör uppfyllas

- ◆ **Tilldelningsbeslut**
- ◆ Upphandlande myndighets/enhets beslut om att tilldela ett kontrakt eller sluta ramavtal och skälen för beslutet.
Tilldelningsbeslut ska underrättas om det finns flera anbudsgivare.

- ◆ **Tilldelningskriterier:**
- ◆ De kriterier som användas för att utvärdera det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet inför tilldelning av kontrakt. Kallas även utvärderingskriterier eller "bör-krav".

- ◆ **Tiodagarsfrist:**
- ◆ Förbud mot att ingå avtal under tio dagar efter domstolsavgörande eller upphävande av interimistiskt beslut i mål om överprövning. Se också avtalsspärr.

- ◆ **Transparensprincipen:**
- ◆ Det är viktigt att såväl leverantörerna på marknaden som revisorer och intresserade medborgare ges möjlighet att ta del av information för att kunna kontrollera att upphandlingar genomförts i enlighet med gällande lagar och regler samt de,
- ◆ forts...

- ◆ av den upphandlande myndigheten eller enheten, på förhand fastställda villkoren. En sådan möjlighet till insyn och kontroll är inte minst viktig för att motverka korruption och andra otillbörliga beteenden i samband med upphandling.

- ◆ Därvid är det av central betydelse att leverantörerna ges samtidig tillgång till likvärdig information, såväl om förekomsten av en upphandling som villkoren för deltagande och kontraktstilldelning.

- ◆ **Tröskelvärden:**
- ◆ Beloppsvärden som avgör om en upphandling ska ske enligt de direktivstyrda reglerna eller de reglerna i lagen om offentlig upphandling

-
- ◆ **Upphandlingsskadeavgift:**
 - ◆ Sanktionsavgift som kan dömas ut av förvaltningsrätt efter ansökan av Konkurrensverket.
 - ◆ Upphandlande myndigheter/enheter kan under vissa förutsättningar åläggas att betala en upphandlingsskadeavgift vid brott mot avtalsspärr och förlängd avtalsspärr samt vid otillåten direktupphandling.

- ◆ **Urvalsförfaranden:**
- ◆ Ett annonserat upphandlingsförfarande där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud. Den upphandlande myndigheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och får förhandla med en eller flera anbudsgivare

-
- ◆ **Uteslutning av leverantör:**
 - ◆ Uteslutning ska ske (obligatoriskt uteslutning) om anbudsgivare gjort sig skyldig till vissa brott och får ske (frivillig uteslutning) om anbudsgivare t ex inte fullgjort sina skyldigheter avseende skatt eller socialförsäkringsavgifter.

- ◆ **Öppet förfarande**
- ◆ Ett annonserat upphandlingsförfarande där alla leverantörer får lämna anbud. Förhandling får inte ske.

-
- ◆ **Överprövning**
 - ◆ Prövning i allmän förvaltningsdomstol enligt LOU efter ansökan av leverantör som anser sig ha lidit skada eller kan komma att lida skada i en upphandling pga. överträdelse av upphandlingsreglerna eller grundläggande principer.
Överprövning kan resultera i upphandling ska göras om eller rättas till eller att ett avtal ska förklaras ogiltigt.

-
- ◆ **Överviktsprincipen**
 - ◆ Används för att särskilja s.k. blandade kontrakt, dvs. då såväl varor som tjänster eller såväl A- som B-tjänster ingår i upphandlingen. Bestämmelserna om tjänsteupphandling tillämpas om värdet för tjänsterna i upphandlingen överstiger värdet av varorna och det omvända om värdet för varor överstiger värdet för tjänsterna. Det samma gäller för A- och B-tjänster.